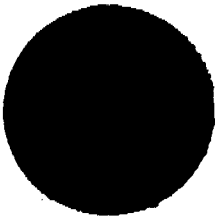

سرهننگ مدرسی چهاردهی

بحثی در ملل و نحل و نامه‌ای از محمد صادق ابراهیمی پیشوای ازلی

فرزانه آزاده جناب آقای وحیدنیا

بررسی و تحقیق در ملل و نحل فقط با مطالعه کتب ردیه یا نشریات تبلیغی امکان پذیر نبوده بلکه بایست کتبی که از طرف بانیان آن مذهب تدوین یافته بدست آورده و پس از مذاقه کامل نزد علمای آن مسلک اصطلاحات خاصه را تلمذ نماید. بعنوان مثال در فقه باییه ذکر گردیده است که استاد $\frac{۷}{۴۳}$ ماترک سهم الارث شاگردش نصیبوی می‌گردد که مراد آن است اگر کسی در خانواده ازلیه نشو و نما یافته مبلغی که مباحث دینی را بوی می آموزد یا شخصی که موجب می‌گردد فردی به باییت گراید چنین شخص پس از درگذشت متعلم $\frac{۷}{۴۳}$ از اموالش را بارت میبرد.

محقق باید دارای سعه صدر بوده و بدون تمصب با کوششی خستگی ناپذیر با بذل جان و مال پژوهش پردازد و در طریق راه یابی بهر آئین جویینده راه حق و حقیقت میباید سه اصل مسلم را حتماً مطمح نظر قرار دهد اول قبول توحید دوم پذیرش آنکه هر انسان دارای روح مجرد می‌باشد

سوم پس از مرگ نفس ناطقه پایدار و جاویدان است و پس از درک این مسائل هر گاه نیازمندی بنوع دین را یافت آن زمان در ادیان بکاش و جستجو پردازد لذا از روی این موازین اصلیه بدین یهود رو می آوریم مشاهده میکنیم که تورات در سفر پیدایش خدایا صریحاً مجسم معرفی مینماید (خدا خرامان خرامان در باغ بهشت میخرامید) و دین مسیح بر طبق اناجیل اربعه (متی - مرقس - لوقا - یوحنا) اقانیم ثلاثه (اب - ابن - روح) را معرفی نموده است بودا بطور کلی در اینگونه مسائل مهر سکوت بر لب نهاده است دین زردشتی و مانوی نور و ظلمت را دواصل اساسی بنا گذارده است پس این ادیان قادر باقتناع روح کنجکاو و روشن نمیشاندند فقط دیانت مقدس اسلام است که يك نیروی قادر لایزال بدون پیرایه معرفی فرموده که بر جهان هستی سیطره دارد و خواب و خوراک بدو راه نیافته است :

(لا تأخذنه سنة ولا نوم) چنین تزی هیچ قابل مقایسه و سنجش با

ادیان موجوده دنیا نبوده و کسی که مفاهیم عالیه قرآن را درک کند بنظر این ناچیز خود مرد فوق العاده است و سخنان پیغمبر اکرم با افکار اعراب هزاران سال فاصله زمانی داشت و اندیشه اعراب قادر بدرک مطالب عالیه اسلام نمیرسید. لذا در اندک زمانی پیرایه ها بر او بستند و دین پاک اسلام را از مسیر اصلی خارج ساختند و اسلام بیش از دوپست شمه یافت و از زمان فتح عملی شاه تاکنون سیزده مذهب بمذاهب اسلامی افزوده گشت غیر از شعبات سلاسل متباغضه تصوف که بالغ بر پنجاه فرقه گشته اند و از چهار راه حسن آباد تا چهار راه گمرک شاهپور ده نفر ادعای قطبیت دارند .

نگارنده این سطور در ایامی که درباره بایبه و بهائیه تحقیق مینمودم

ملفت گشتم که کتب ردیه درباره این فرق مبهم و نا پخته و نارسا است زیرا بهائیت از بایبه و با بیت از شیخیه منشعب گشته لذا ضرورت دارد که برای درک این عقاید بتمام شعبات مزبور بویژه تصوف که سرچشمه این مذاهب است آشنائی کامل بهم رساند .

وقتی که بشرح حالات حروف حی (هیجده نفر مؤمنین اولیه بسید محمد علی باب که يك تن از آنان زن بود مسماات به زرین تاج ملقب بطاهره و قره العین که با خود باب ۱۹ نفر بودند . ناگفته نماناد عدد ۹ و ۱۹ در علم اعداد بوده و خواصی پس مقدس برای آن قائل بودند و در میان صوفیه و حروفیه و بکتاشیه مورد اعتقاد بوده این عده نوزده نفری اکثرأ در سن کهولت و دارای مراتب دانشی بودند و جان خود را در راه سید فدا کردند) بر خوردم (سید سنش اقتضای مراتب عالیه علمی و روحی را نمیداد) این امور سبب گردید بحیرت فرو روم تا پس از تمق و اندیشه بسیار دریافتم حروف حی تصور میکردند که وظیفه پنجمبر اکرم فقط ابلاغ قوانین فقهی بجامه بشری بود غافل از آنکه فقه نسبت باساس و معارف عالیه اسلام حکم آئین نامه را دارد و سیاست غلط دولت قاجار باعث پیشرفت بایبه گردید کیوان قزوینی مرقوم داشته اند که قاجاریه دوست تن از بایبه را بمجازات رسانید و در این میان اقلیتهای مذهبی جهت تسرویح عقاید سخیفه خود بزرگان و افراد خوشنام را بخود نسبت داده اند از جمله شهید راه حق و حقیقت سید جمال الدین اسم آبادی و برای یأس توده از اتکا و تبعیت بزرگان سید را بایی و عضو فعال فراماسونری معرفی و عکس معمولی از وی انتشار دادند چنانکه همین ایادی ناپاک سردار بزرگ ایران نادرشاه افشار را نماینده کمپانی هند شرقی معرفی نمودند . کیوان قزوینی با دقت و امعان نظری که در نوشته های وی بچشم میخورد سید را بعنوان سید جمال الدین بیهمال ستوده است و مبارزات سرسختانه سید در بلاد اسلامی با عوامل بیگانه و ابداع اتحاد اسلامی و تدریس فلسفه و نهج البلاغه در جامع الازهر و انتشار مقالات و رساله ردنیچریه و انتشار روزنامه در پاریس نشانه بارز مراتب فضیلت و روشنی روان اوست در مقدمه کتاب هشت بهشت (کتاب هشت بهشت تألیف میرزا آقاخان کرمانی این کتاب و کتاب تنبیه النائمین که پاسخ لوح همه است بهترین کتابی است در اثبات بایبه ورد بهائیت ملاسلطان نیز کتابی بنام تنبیه النائمین دارد) راجع بگرفتاری میرزا آقا خان و شیخ احمد روحی می نویسد که برادر روحی بسید

جمال‌الدین مراجعه کرده که از اعزام میرزا آقا خان و دو تن دیگر با وساطت در دربار باجمالی (دربار خلیفه عثمانی) بایران جلوگیری بعمل آید و اضافه نموده در این ایام شش ماه بود که رابطه سید با میرزا آقاخان و روحی بی‌روت گزاشیده بود که از لحن عبارت مستفاد میشد سید من غیر مستقیم در دستگیری میرزا آقا خان و اعزامش بایران دست داشته است لذا طی نامه ای چند پرسش از محمد صادق ابراهیمی (از خاندان ابراهیمی کرمان بوده بعد انحراف فکری یافته و به باییت گزاشید و مدت‌ها بعد برهبری فرقه ازلیه منصوب گشت و خود را رجعت کامله امام حسن مجتبی ع میدانست) نموده و او پاسخ داد که رونوشت نامه مزبور جهت روشنی اذهان خوانندگان مهنامه ارزنده وحید و تاریخ رجال معاصر بمینها نقل قول میگردد:

رونوشت نامه محمدصادق ابراهیمی پیشوای ازلی

بنام یکتا خداوند مهربان زیارت گرامی نامه مورخ ۴۰/۵/۲۴ چون مبشر از سلامت وجود محترم عالی بود موجب خوشوقتی و امتنان گردید الهی که همیشه وقت شما خوش و خرم باشد که از این ملاقات مرا خوشوقت بلکه ممنون فرمودید و اما موضوع تغییر پست برای اشخاص خدمتگذار درستکار همه جا یکسان است خاصه برای آنانکه بکوشند بهمان مقرری ماهیانه قناعت کنند مگر آنکه بواسطه نزدیکتر بودن بمشهد خودتان هم دوست داشته باشید در این صورت تبریک عرض کرده از ساحت عز پروردگار متعال مسألت دارد بآنچه مایه ابتهاج و سعادت مندی است کامیاب گردید .

۱- از توفیقی که برای مطالعه حاصل فرموده اید بسیار شاکر باشید واقعاً چه سرگرمی پرائر و سودی که هر کس التذاذ دقت در خواندن کتاب را مرزوق شود بیشتر قدر عطای خداوند بزرگ آفریننده آسمانها و زمین و مابینهما را بانسان عموماً و شخص خویش خصوصاً شناخته از مواهب جلیلی که بنی آدم را به آن مخصوص گردانیده بحقیقت شاکر و حامد شود یقین بدانید که اگر این مردم قدر مطالعه را دانسته و درک آنچه را در کلمات و دیبه

گذارده شده است با جدیت دنبال نمودن فهم مطلب باین التذاذ معنوی دسترسی پیدا میکردند وضع حال آنها چنین نبود که بآن دست بگریبان هستند و نمی خواهند هم بدانند چه هستند و مال کارشان بکجا منتهی میشود اما شرط مطالعه دقت در مطالب کتاب است که همان معنی را خواننده بیابد که گوینده کلمه اراده داشته زیرا بسیار جای تأسف است که اگر میان هزارها نفوس کسی هم میل بمطالعه در خود یافته و کتاب بخواند باز حوصله آن نندارد این قدر تجدید کند خواندن را تا درست همانرا که گوینده خواسته بهماند بخوبی بفهمد خاصه مطالعه آنچه سالیان بسیار درازی رزق و روزی اهل دل و دین است انشاء الله در این مطلب که حقاً مفتاح هزاران خیر و سعادت است جدیت بسزا مبذول خواهید فرمود تا ابواب رحمت بی حد و حصر بر جان و دل خویش مفتوح دیده آن بیابید که همه خود را طلبکار و جوینده آن می پندارند ولی محبوب جلیل اذن ورود بزمراه دوستانش بآنها ندهد زیر هر آنکه بیراهه برود هر چه تندتر هم طی طریق نماید بیشتر از مقصد و مقصود دور شود پناه میبریم بخداوند از آنچه نمی پسندد و هر آنچه رضا و پسند او است از ساحت عزتش باعجز و لابه درخواست مینمائیم .

۲- رساله بین الحرمین علاوه بر آنکه چاپ نشده و عربی است نسخه آن هم کمیاب است و باید اولاً نسخه مورد اعتماد پیدا کرده و از روی آن بهر قسم بشود چنانکه فرموده اید نسخه دیگر تهیه کرده و این کار موکول بزمان توفیق است .

۳- درباره میرزا آقا خان و شیخ که احتمال داده اید سید از جهت آشنائی بمسلك آنها شاید غیر مستقیم راضی بمرگشان هم شده است با توجه باینکه سید نویسنده کتاب نیچریه البته با عقاید دینی آنان موافقت نداشته و حتی در کرمان از مطلعی شنیدم که در هنگام رابطه داشتن هم بآنان گفته بوده است هر گوهری که بدست شما داده شود به بت خود زینت مینماید لیکن از جهت اینکه آزادیخواه دلاوری مانند سید مردمان فاضل رشید آزادیخواه را که در این عقیده با وی همراهی و همقدمی نموده اند لا اقل قدر میدانسته و

اینکه یکمرتبه شفاعت نموده و با آنکه خودش در آن موقع مورد سوء ظن باعالی بوده پذیرفته هم شده است تصور میکنم شفاعت ننمودن در مرتبه دوم از مناعت نفس و علل دیگر بوده باشد.

۴- گفتار نفراتی که در هفتاد و دو ملت آورده شده است بمنظور بیان نارسا بودن استدلال صاحبان آن عقیده و سستی مبنای ادله آنها بود تا بتواند بیانات میرزا جواد شیرازی را که اصل مقصد از تألیف این کتاب می باشد در پایان آن بیاورد والا بیان آنچه صوفیان میگویند باین اختصار نشود خاصه با اختلاف مشترکی که فرقه‌های آن باهم دارند و فقط برخی از آنان معتقد بوحدهت وجود میباشند که این عقیده در ساحت عزالهی ناپسند و باطل است و کلمه بایی بهائی هم نظر بهمان بهائیان بوده که هنوز هم اکثریت بین این دو عقیده تفاوت نگذارند و شیمی را هم با آنکه از طرف آورنده بیان آنهمه تمجید و تأیید شده چگونه می‌تواند رد نمود.

۵- اما اینکه چگونه با اعتقاد باین آئین دعوت باتحاد اسلام و فو ق داده میشود موضوع بسیار جالب قابل بحثی است که تفصیل بیشتر می‌خواهد که این نامه گنجایش شرح آنرا ندارد این اقدام آنها که بهمقدمی باسید کشانده شده امری سیاسی بوده است. والسلام علی‌عبدالله‌الصالحین خالك راه دوستانش.

محمد صادق ابراهیمی

در پایان بخوانندگان روشندل وعده میدهد که فشرده دیانت بایه را بطریقی بیسابقه در دستر شان قرار خواهد داد.

دوستانار شما - سرهنگ نورالدین مدرسی چهاردهمی